

honning

utgave 01 - 31.jan 2020

Alex Israel
Yayoi Kusama
Chloe Wise
Aurora Sander

honning

Skjønnhet - Rart - Glede - Gudedrikk

Beroligende - Juvel - Mesterverk

Innhold

Kunstutviklingen i Oslo er Alvorlig	7
Yayoi Kusama til Henie Onstad	11
Alex Israel - skal nå til Oslo	17
Er Oslo Open viktig for norske kunstnere?	23
Sort-hvitt blir ikke kunst	33
Kjærligheten for kasse-TV-er	37
Chloe Wises ulike typer begjær	41
Tusenfryd på Henie Onstad?	53
Gresk kunstner med EU-kritisk seddel-bombing	59
Kunstnerduoen Aurora Sander	63

Kjære leser

Velkommen til vår skatteskiste. Kjære deg som er på utkikk etter inspirasjon, deg som liker å se på fine bilder og deg som bare lurer på hva dette magasinet handler om. Vi i Honning ønsker deg hjertelig velkommen til vårt lille mesterverk. Dette er et sted du kan finne noe rart, noe som gjør deg glad, virker beroligende og inspirerende. Vi ønsker at dette skal være en gudedrikk, noe du kan få ny energi av, eller en skatteskiste der du oppdager hvor din neste ekskursjon skal finne sted. Vi i Honning ønsker hele tiden å finne kunstverdenens skjulte juveler, slik at vi kan vise dem til deg. Kanskje du blir inspirert til å lage et juvel selv, eller bare lyst til å tegne litt. Uansett hva det måtte være, ønsker vi å gi deg muligheten til å eksperimentere og bli inspirert.

Hjertelig hilsen oss i Honning.

Kunstutviklingen i Oslo er alvorlig

Vi vil se at kommunen og staten viser den samme viljen til å satse på kunstnerne og de små institusjonen som de viser med bygging av det nye Nasjonalmuseet og Munchmuseet, sier styreleder Ruben Steinum.

Tekst: Emil Finnerud.

Bilder: Marthe Thu.

“Masterplanen heter regulering og infrastruktur for kunstnere.”

Unge Kunstneres Samfund (UKS) er både en fagpolitisk interesseorganisasjon og et galleri for samtidskunst. De gjør kjedelige, men viktige ting som å sitte langt på natt med personer plassert sentralt i regjeringen for å unngå kutt og bevare stipender. For noen år tilbake sørget organisasjonen for millioner i støtte til de kunstnerdrevne stedene. De får ting til å skje og er en av de mest synlige av de unge kulturorganisasjonene.

Nå mener Ruben Steinum, styreleder i UKS, at utviklingen i Oslo er alvorlig. Det popper opp svære museums-mastodonter rundt om i Oslo, men det er lite spenn og kvadratmeter til sårt trengte atelierer til kunstnerne som står for den faktiske produksjonen.

Hva tenker UKS om det og hva slags masterplan har dere i ermet? – Masterplanen heter regulering og infrastruktur for kunstnere. Vi mener utviklingen i Oslo er alvorlig med tanke på den negative påvirkningen den har på de mest sentrale leddene for utviklingen av billedkunsten: skaping, produksjon og utstilling av nye verk. Men det er håp, og vi har løsningene. Oslo kommune viser gode takter i målsettingen om at byen skal være attraktiv for nyskapende kunstnere. Men for å nå det målet må det sikres infrastruktur for kunstnerne. Det vil si atelier til kunstnere, produksjonslokaler som Fellesverkstedet og visningslokaler til de små institusjonene som UKS. Vi vil se at kommunen og staten viser den samme viljen til å satse på kunstnerne og de små institusjonene som de viser med bygging av det nye Nasjonalmuseet og Munchmuseet. Hvis ikke kan konsekvensen bli at kunstnere må flytte fra byen og dermed svekke den levende kunstscenen som preger Oslo nå.

Kunstnerassistent-ordningen glapp på målstreken? Hva går den ut på, og får dere den gjennom til neste år? – Kunstnerassistent-ordningen tar sikte på å føre sammen en nyutdannet og uetablert kunstner som lønnet assistent for en mer etablert kunstner. Ordningen er etterspurt blant kunstnerne, og et flertall av politikerne vi har snakket med er enige i at det høres ut som en god ordning. Forslaget oppnådde flertall på Stortinget i fjor, men ble ikke igangsatt. Nå holder vi saken varm for at både kunstnerne og Storting skal få det de ønsker.

Hva slags folk bruker UKS, hva kan dere tilby og hva har dere fått til de siste årene? – Vi blir brukt av publikum, kunstnere og politikere. Målet er kunst! Kunstnerisk program, utstillinger og kunstlobby arbeidet. I tillegg til utstillingene og programmet på UKS har vi har satt fokus på viktigheten av kunstnerstipender og behovet for en egen kunstpolitikk. Vi har fått gjennomført en undersøkelse av ateliersituasjonen, og så er vi stolte over den fortsatte styrkingen av støtten til det kunstnerdrevne feltet. Om du vil starte ditt eget utstillingssted, oppfordrer vi deg til å laste ned UKS håndbok og søke arrangørstøtte!

Hva kan media være bedre på når det kommer til deknningen av det unge norske kunstfeltet? – Det enkle svaret er: Ring oss i UKS oftere! Det litt mer kompliserte svaret starter med kunstens manglende plass i allmennutdannelsen og de videre foreningene dette får i resten av samfunnet. I det siste har vi heldigvis sett at flere aviser har tatt til orde for å bedre kunstdekningen. Hold det fokuset gående.

Yayoi Kusama til Henie Onstad

Med polkadotter og speilrom er den nå 86 år gamle kunstnerinnen Yayoi Kusama på en hallusinatorisk turné i Norden. Utstillingen hos Henie Onstad senteret blir den største av sitt slag.

Tekst: Emil Finnerud.

Bilder: NATT&DAG, Raquel Moss og ArtNews.

Den verdenskjente japanerens signaturmerke er såkalte opplevelsesverk hvor betrakteren kan oppleve sterke sensoriske strømninger. I hennes verker trer man bokstavelig talt inn i et intenst, altopplukende og oppkonstruert univers av form, farge, lys og repetisjon. Utstillingen på kunstsenteret vil også omfatte en rekke andre medier, blant annet maleri, tegning, skulptur, film, performance of installasjoner. Den er en del av en større mønstring av Kusama i de nordiske landene, som bare etter første utstillingsmåned på Louisiana i København var sett av over 100 000 besøkende! Det er med andre ord litt av en blockbuster vi har med å gjøre. For å få vite litt mer om utstillingen og Kusama huket vi tak i sjefskurator hos Henie Onstad Kunstsenter, Milena Høgsberg. →

“Kusama er en ener. Virkelig!”

Hva gjør Kusama unik i deres øyne? Hvorfor burde våre lesere se denne utstillingen? – Kusama er en ener. Virkelig! Opplevelsene verkene hennes skaper synes å bevege folk – især unge. Gjennom sine polkadotter og speilrom har hun klart å skrive seg inn i kunsthistorien, så vel som pop-kulturen. Denne utstillingen favner hele kunstnerskapet, så det er rom både for å gå amok med selfies og fordype seg i maskene i Infinity Paintings. I tillegg vil man finne skulpturer som i mange tilfeller aldri er blitt vist utenfor Japan tidligere.

Kan dere si litt om hvordan de store romlige installasjonene faktisk blir til hos dere? Er hun fysisk til stede og holder dere i tøylene, eller hvordan foregår det hele? – Installasjonene bygges etter detaljerte anvisninger fra Kusama Studio i Tokyo. Tre av hennes mest betrodde assistenter kommer personlig i 10 dager og

lager tusenvis av prikker! Selv om Kusama selv ikke klarer reisen til Norge, hun er jo anstendige 86 år, opplever vi at hun følger nøye med på hva vi gjør her på kunstsenteret.

Etter hva jeg skjønner er dette et samarbeid mellom dere, Louisiana i København og Moderna i Stockholm. Hvordan ble denne avtalen til, og vil utstillingen være forskjellig fra sted til sted? – En utstilling av dette formatet, kan ikke gjennomføres uten samarbeidspartnere. Dialogen startet for flere år siden. Louisiana har ledet arbeidet, og også vært den kuratoriske motor i prosjektet, men alle kuratorer har godkjent verkene som er med. Hvert utstillingssted har heldigvis frihet til å sette sitt eget preg på hvordan utstillingen utfolder seg romlig og hvordan den formidles. Så selv om man har vært på Louisiana i romjulen vil det være en ny opplevelse å se den om igjen på HOK.

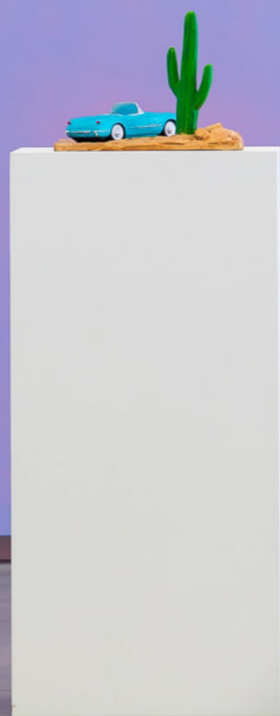
Er dette verdens mest omfattende presentasjon av Kusama noensinne, slik dere hevder? – JA! Helt ufattelig, men den beskjeden kommer direkte fra the mothership – Kusamas studio. Bigger than Tate. Vi er utrolig stolte!

Hvordan er Kusamas mentale tilstand egentlig? Leser at hun har vært frivillig innlagt ved et psykiatrisk sykehus i Tokyo siden 1977. Alt greit med henne? – Jeg opplevde henne som veldig tilstedeværende da jeg besøkte Kusama i hennes studio i Tokyo i november. Hjemmet hennes er vel egentlig bare et fast holdepunkt i hverdagen hennes. Tanker og ideer strømmer fremdeles uavbrutt ut av henne. En veldig strategisk coping mechanism så angsten ikke overtar, men heller blir omgjort til kreativitet. Yayoi Kusama er fortsatt ekstremt dedikert og svært interessert i at kunsten hennes skal ha et etterliv.

Alex Israel – skal nå til Oslo

Han blir omtalt av mange som Andy Warhol 2.0, Nå skal en av kunstens posterboys innta Astrup Fearnley Museet i Oslo.

Tekst: Emil Finnerud.
Bilder: peresproject.com.

Med seg i bagasjen har han sitt eget talk show, brillekolleksjon og malerier laget i samarbeid med kulturføtter Bret Easton Ellis. Det er vanskelig å oppsummere den amerikanske kunstneren Alex Israel, men la oss likevel prøve: Han ble født i Los Angeles på begynnelsen av 80-tallet, og begynte som salgsagent for de store auksjonshusene og galleriene. Så fikk han nok, og startet som kunstner. Etter endt utdannelse gikk det slag i slag med utstillinger, talks shows, spillefilmer og atelier hos Warner Bros.

Kunsten hans kretser rundt filmbransjen, kjendiskultur og den amerikanske drømmen. I anledning den nye Alex Israel-utstillingen på Astrup Fearnley Museet, slo vi an en prat med direktør Gunnar Kvaran.

Hvorfor lage en Alex Israel-utstilling?

— Det var den visjonære galleristen Javier Perés som introduserte meg for Alex sitt kunstnerskap. #AlexIsrael inngår i en trilogi av utstillinger med kunstnere basert i Los Angeles. Først ut er Alex, som er den yngste og mest «synlige» i den internasjonale samtidskunsten. I september åpner en gruppeutstilling med tittelen «Los Angeles – a fiction». Her presenteres 35 kunstnere fra de siste 50 årene i dialog med det litterære miljøet i L.A. Neste år kommer Ryan Trecartin og Lizzie Fitch Frizz. De sistnevnte har i senere år revolusjonert videokunsten, blant annet ved å inkorporere film i store installasjoner. →

Hvordan vil du forklare ambivalensen i kunstnerskapet hans? Mange vil kanskje ha problemer med å se skillinjene mellom kritikk og omfavnelse?

— Jeg er ikke så sikker på om det ligger en ambivalens der, eller om Alex Israel har noen «moralske» innvendinger. Israels arbeider er et portrett av dagens Los Angeles. Et portrett som konfronterer representasjoner og klisjeer av byens historie. Det mikser hyllest og parodi. I tillegg ser de på Hollywoods produksjon av drømmer og myter, hvis innvirkning strekker seg langt utover L.A., både nasjonalt og internasjonalt.

Vi hører rykter om en maleriserie lagd i samarbeid med forfatteren Bret Easton Ellis. Hva kan du fortelle om det? — Ja, det stemmer. Han har samarbeidet med Bret Easton Ellis i sine siste store tekstmalerier. Disse går inn i en lang

tradisjon av tekstmalerier på vestkysten. Forskjellen er at Alex velger motiv og får med seg en forfatter til å skape teksten. Et form som ligger ganske tett på den omfattende billboard-kulturen i en by som L.A.

Mange snakker om Israel som en slags Warhol 2.0. Er det en fair eller tabloid sammenligning? — Felles er at Alex Israel, i likhet med Warhol og Koons,

er til stede i medie verden. Hans kunst har en klar fornemmelse av distansering og fremmedgjøring, som vi finner i popkunsten. Som ung kunstner er han bevisst. Han har assimilert slike referanser, samtidig som han er svært bevisst på medias og kunstmarkedets rolle. Sammenlignet med den eldre generasjonen kunstnere er Israel en konseptuell kunstner i sin egen samtid. Han skaper sitt eget kunstneriske landskap som inkluderer bruk av video, skulptur og malerier. Dette

laget av høyt kvalifiserte håndverkere fra Warner Bros-studioet eller i spesialiserte firmaer i ulike deler av verden.

Hva slags arbeider har dere valgt å trekke frem i deres utstilling? Kan du si noe om hva som venter publikum?

— I utstillingen forteller kunstneren enda en historie om LA. Strandbyen er symbolisert ved himmelmalerier i storskala på veggen, og en monumental brygge som strekker seg ut i hovedsalen. Det setter scenen for andre fortellinger: Serien av verk er basert på våtdrakter og tilbehør, malte palmer, selvportretter, forstørrede objektiver fra hans berømte solbriller, reklametekstmalerier laget sammen med Easton Ellis. Samt tidlige filmer som Rough Winds, videoer fra As It Lays, og en trailer fra filmen hans SPF-18. Den samlede effekten er som et gigantisk 3D-postkort fra Los Angeles.

Er Oslo Open viktig for norske kunstnere?

Kunstens vei er lang og tornefull. Oslo Open prøver å gjøre veien litt mer behagelig.

Tekst: Emil Finnerud.

Bilder: NATT&DAG, OsloOpen, Mattias Härenstam, Are Mokkelbost, Istvan Virag/Susann Jamtøy, og Kunstprisen.no.

Med tanke på at en utdannet kunstner tjener minst av absolutt alle yrkesgrupper i Norge (gjennomsnitt 89 000 kroner årlig), kan man undre seg om det egalitære prosjektet har gått litt vel langt? Det er et tankekorset at en stor andel kunstnere med høy utdanning og enda høyere studielån går på NAV eller tjener langt mindre enn en dasstømmer. Hvis du på toppen av dette sper på med en haug av intrikate-makt og kapitalstrukturer, snodige institusjonelle spilleregler og minimale utstillings muligheter, begynner vi å nærme oss det glamorøse livet som

kunstner. Det mest perverse er at alle rundt kunstneren tjener penger på kunstnerens kunst, men ikke kunstneren selv. Øy, Marx!

Sånn sett ønsker vi alle nye ideer som kommer kunstneren til gode, velkommen. Kunstfestivalen Oslo Open setter kunstnere i direkte kontakt med velrenommerte gallerier, kuratorer, presse og publikum, fra inn-og utland, slik at de slipper unna noen av de oppkonstruerte og unødvendige omveiene til målet om å kunne leve av det de driver med. Arrangementet varer fra 12. til 19 april,

og i løpet av den tiden vil de ha cirka 9000 besøkende! Publikum vil få muligheten til å møte kunstneren på atelierene deres, enten alene eller i guidet tur – man bruker et enkelt GPS kart for å navigere seg rundt. Det blir kunstnerstyrte workshops for barn, filmprogram, arkitekturprogram konserter, cafe, performanser, fester og mer.

For hva tenker kunstnerne egentlig selv om sin egen deltagelse på Oslo Open, og kunstpolitikk generelt? Vi hørte med noen av de involverte i Oslo Open.

Mattias Härenstam

Hvorfor valgte du å delta på Oslo Open i år?

- Jeg var med for første gang i fjor og likte å få besøk på atelieret. Håper at det kommer litt folk forbi i år også.

Hvorfor er Oslo Open viktig og annerledes for byens kunstnere slik du ser det?

- Oslo Open er med på å synliggjøre byens kunstnere for et annet og større publikum enn hva utstillinger gjør. Under et atelierbesøk føles det kanskje lettere å stille spørsmål enn på et galleri. Kunst er som regel mye enklere å skjønne enn hva man tror, men innimellom trenger man kanskje noen "nøkler". Oslo Open er en fin møteplass for å få tilgang til dem.

Hva mener du kan gjøres for å bedre kunstneres leve og utstillings-vilkår?

- I Oslo er det i høy grad ateliersituasjonen som er meget vanskelig. Mange atelierfellesskap har forsvunnet til fordel for kontorer og leiligheter i de siste årene. Samtidig står mange andre eiendommer tomme og ubrukte i årevis. De kunne blitt brukt til atelierer i mellomtiden. Vi trenger ikke mye komfort – strøm, vann og tak over hodet er nok for de fleste.

Hva er ditt rareste møte med publikum eller rareste noen har sagt om kunsten din?

- Der finnes det en del at ta av. Jeg lagde en film som rekonstruerte et selvmord i nær familie for to år siden. Når den vises får jeg ofte høre noen meget personlige og iblant forferdelige historier fra tilskuere etterpå.

Hvem eller hva er kunstnerens beste venn og venninne?

- Her burde jeg vel svart noe kult og smart, men det er noe så kjedelig som penger – ikke mye, men nok til å kunne jobbe med kunst og produsere ting uten å trenge å bekymre seg over om det også rekker til husleien denne måneden.

Hvem eller hva er kunstens største fiende?

- Å ikke ha dem. Det er ikke lett å være fri og kreativ når du er blakk. Myten om at sultende kunstnere skaper best er kun en myte.

Are Mokkelbost

Hvorfor valgte du å delta på Oslo Open i år?

- Jeg var med i fjor og hadde noen fine møter med folk da. Jeg skal ikke lyve, det koster masse energi å forholde seg til svært ulike besøkende og å få til en meningsfull dialog. Selvpresentasjon er også en veldig ubehagelig form. Men de gangene det fungerer er det verdt det. Jeg er glad i atelieret mitt og vil gjerne dele det med folk.

Hvorfor er Oslo Open viktig og annerledes for byens kunstnere slik du ser det?

- Kunst er like viktig, eller viktigere, som en aktivitet enn som et resultat. Det er en sunn og grunnleggende aktivitet for mennesket å bedrive. Å se stedet der andre arbeider sier mye om både person, prosess og rammebetingelser bak verkene, som man ellers fokuserer alt på. Derfor kan det være like interessant for kunstnere, kuratorer, kjentfolk eller fremmede å se på ateliérene. Hva slags bøker er det i hylla, hvordan organiserer de arbeidsbordet, hvilken sag bruker de, hvilke gamle ting har de ikke stilt ut?

Hva mener du kan gjøres for å bedre ulike kunstners levevilkår og utstillingsvilkår?

- Fastholde og utbedre eksisterende stipendordninger, samt fastsette utstillingshonorar ved offentlige utstillingssteder og kunstsenterer. Utbedre og gjerne utvide subsidierte ateliérorordninger av den type Oslo Kommune allerede har, det fungerer veldig bra. Jeg støtter etableringen av Fellesverkstedet, der kunstnere kan leie seg inn i perioder for å få hjelp til å snekre, trykke og realisere større prosjekt. En slik fleksibel ordning passer godt med den arbeidsformen kunstnere har i dag, der de veksler mellom ulike praksiser og ikke alle har bruk for eller råd til permanente, store tekniske studio. Fellesverkstedet er godt i gang men trenger fortsatt støtte for å komme i mål med sine forfriskende store ambisjoner.

Ellers synes jeg kunstverdenen mangler det som er musikkverdenens manager- og produsentrolle: en person som jobber med å formidle, dokumentere og selge enkeltkunstners arbeider, ut fra en 10-20% cut. Ved å unngå galleriets forpliktelser med henhold

til leie av utstillingslokale og produksjon av utstillinger, kunne de bare konsentrere seg om å skrive søknader og å jobbe tettere på kunstneren ellers i arbeidet, slik produsenter gjør med musikere i studio. Jeg synes få gallerister virkelig forstår kunstnerne sine jobber for, og kan sjelden bidra med de riktige begrensningene som får kunstneren til å prestere enda bedre. Det fordrer jo en god kjemi og vilje begge veier. Dagens ordning med en 50-50% fordeling er hinsides fornuft, spesielt i en tid der kunstner i stor grad kan dokumentere, skrive om og å formidle sin egen kunst.

I dag er det mange yngre, potensielle kunstkjøpere som vet en god del om kunst, har litt ekstra penger og jobber i felt som tangerer kunstfeltet, som design, arkitektur og for eksempel musikk. Det mangler gode formidlingskanaler mellom disse og yngre, halvetablerte kunstnere. Det er liksom ingen ordentlig kvalitetsbevisste formidlere i det feltet mellom galleriene og rammebutikkene – og så ender alle opp med en Pushwagner på veggen mens det ligger gull i hyllene på ateliérene. Hvis dette utbedres i Norge så vil det muliggjøre at kjøper og kunstner kan vokse sammen over tid.

Hva er ditt rareste møte med publikum eller rareste noen har sagt om kunsten din?

- Da jeg gikk på kunstakademiet på tidlig 00-tallet snappet jeg opp et rykte om jeg var en kvinnehatende, homofob kontrollfreak. Det viste seg at ryktet hadde rot i antagelser om hva slags menneske som måtte ligge bak kunstverk av den sorten jeg gjorde på den tiden.

Hvem eller hva er kunstnerens beste venn og venninne?

- Den evige vekslingen mellom overmot og grunnleggende tvil må man bare prøve å bli venner med. Det driver det hele.

Hvem eller hva er kunstens største fiende?

- For produksjonen av kunst er det å bestemme seg for hva noe skal være før man har begynt. Egentlig kan det overføres til opplevelsen av kunst også.

Ingrid Lønningdal

Hvorfor valgte du å delta på Oslo Open i år?

- Oslo Open har fått et så bra og profesjonelt opplegg, at det er vanskelig å ikke bli med. All honnør til OO-teamet! Kuratorbesøk, mappevisning og så videre, er veldig fine muligheter!

Hvorfor er Oslo Open viktig og annerledes for byens kunstnere slik du ser det?

- Det har et uformelt og inkluderende preg, så kanskje man havner i snakk med andre enn the usual suspects. Og så er det alltid interessant å se hvor og hvordan kollegaer jobber. For de besøkende er det annerledes å se verk, kanskje til og med verk i prosess, slik de blir presentert i atelieret til forskjell fra i ulike visningsrom. Det er avmystifiserende og fint.

Hva mener du kan gjøres for å bedre ulike kunstners levevilkår og utstillingsvilkår?

- Jeg synes at arbeidet med en vederlagsordning, som fagforeningene jobber med nå, virker veldig lovende; at vi får betalt når vi produserer utstillinger. I tillegg må vi skjerpe oss når det gjelder å be om honorar i ulike sammenhenger. Av en eller annen grunn har mange en oppfatning om at kunstnere kan jobbe gratis – hva er greia med det? Det er mye å ta tak i når det gjelder levekår. Pensjon, forsikring, foreldrepenger og så videre, er noe de fleste tar for gitt, mens kunstnere ofte faller utenom.

Hva er ditt rareste møte med publikum eller rareste noen har sagt om kunsten din?

- “Dette er et veldig bra prosjekt, men er det sexy?”. Da jeg studerte hadde vi en ganske usensuell dekan med forkjærighet for kinky kunst. Å operere med en slags sexyhetsskala for kunst synes jeg fungerer dårlig.

Hvem eller hva er kunstnerens beste venn og venninne?

- Alle de støttende partnerne – kunstens sanne mesener!

Hvem eller hva er kunstens største fiende?

- En av dem er gallerier som selger dårlig og dyr kunst – til kjøpere som tror de gjør en investering. Det er synd for den som forledes, og for de dyktige kunstnerne og galleriene som går glipp av salg.

Maria Brinch

Hvorfor valgte du å delta på Oslo Open i år? - Fordi det er et både hyggelig og profesjonelt opplegg. Det i seg selv er verdt å omfavne. Rent kollegialt styrker det et fellesskap for oss som har studio i samme bygning, samtidig som interesserte mennesker med helgefri kan vandre opp trappene for å se hva det er jeg holder på med for tiden. Jeg liker festivalens bredde; både internasjonale kuratorer og mammas venninner har meldt sin ankomst, før de går videre til én av de 350 andre deltagende kunstnerne.

Hvorfor er Oslo Open viktig og annerledes for byens kunstnere slik du ser det? - Jeg tror mange som meg ofte ender opp med å jobbe konsentrert i månedsvis frem mot en utstilling eller en annen form for deadline, for så å bli stående å svaie av svimmelhet når arbeidene blir båret ut i en varebil og vist frem for et publikum. I fare for å se på dette som en terapeutisk anledning, syns jeg det er kult å kunne prate helt konkret om veggtepper, innrammede stoffer, pigment, montering-muligheter, brukskunst og maleri i et rom hvor arbeidene blir til, og ikke nødvendigvis kun med relativt likesinnede kunstnere og kollegaer som ellers er innom året rundt. Det er jo det samme

som å kunne bli med inn i et klasserom, det vil være som å kunne fordype seg et øyeblikk i temaet for timen og se hvordan forvalteren navigerer hit og dit med hjelp av pensum, nyhetsbildet, egne forutsetninger og drømmer om hvordan verden er eller bør være. Det er også digg å bli promotert for en helg, få litt drahjelp av et standhaftig Oslo Open-crew som har invitert og initiert til en helg med stor fokus på oss kunstnere som bor og jobber i Oslo.

Hva mener du kan gjøres for å bedre kunstneres leve og utstillingsvilkår?

-Jeg var heldig og fikk treårig arbeidsstipend med det samme jeg var ferdig på skolen, og det har vært en avgjørende push for meg siden dagen én. Det har gitt et ok trykt levevilkår, der jeg har hatt råd til mat og regninger og atelier. De økonomiske vilkårene i utstillingssammenheng er imidlertid ofte ganske flau, men jeg håper at et økt fokus på det både i media og fra kunstnerorganisasjonenes sin side vil gjøre at de involverte ser at et mer harmonisk forhold vil gagne prosjektet spesielt og feltet generelt. Viktigst er kanskje at vi kunstnere sier ifra når noe er kokko, som når vi får et par tusen kroner i honorar på et invitert prosjekt som det koster ti-gangeren å lage.

Hva er ditt rareste møte med publikum eller rareste noen har sagt om kunsten din? - Det må være da jeg i 2007 studerte i New York og vagt fulgte nyheten om Anna Nicole Smiths bortgang via en liten tv montert i taket på en printshop jeg ofte brukte. Hvorpå en annen kunde i lokalet begynner å grine og snørre utover et av fotografiene mine som ligger på disken. Trykksverten hadde ikke tørket tøl papiret og hun lente seg på det med albuen og smurte motivet av knust glass hit og dit ettersom hun hikstet og tok seg sammen om hverandre. Jeg husker at jeg ikke turte å si noe. Jeg hadde allerede betalt for det, men da jeg tar det med meg for å gå kommer hun etter meg ut på gaten og spør hysterisk om hun kan få kjøpe det. Så gir hun meg 400 dollar (!) i hånda, ganske mye penger, så jeg gir henne rullen. Nå som jeg tenker på det angrer jeg nesten på at jeg ikke har det selv.

Hvem eller hva er kunstnerens beste venn og venninne? - Kunstnerens beste venn er virkeligheten.

Hvem eller hva er kunstens største fiende? - Èn fiende er kanskje den som smadrer kulturhistoriske fortidsminner for å aggressivt bygge opp en ny ideologi.

Sort-hvitt blir ikke kunst

Galleri Fineart i Oslo har måttet tåle kritikk for kunst og fotoutstillingen «Nudes». Slik kunne de gjort de 91 sort-hvitt fotografiene av nakne kvinner mer spiselige.

Tekst: Yngve Sikko og Marco Reinertsen
Bilder: Truls Kvale
Illustrasjoner: Giulia Galdi

På tampen av forrige uke ble det tilløp til en kunstdebatt – og den handlet for en gangs skyld om noe annet enn penger, nemlig nakne damer. Det var Galleri Fineart i Oslo sin nye utstilling, «Nudes» som vakte harme. NRKs kunstanmelder Mona Pahle Bjerke, reagerte med vantrø:

– Det er menn som har fotografert kvinner, det er menn som ser og det er kvinner som blir sett. Jeg møter det med vantrø, uttalte hun til NRK.no.

Dagsavisens kunstkritiker Lars Elton mente at utstillingen viser at likestillingen fortsatt ikke er ute av startblokkene. En kjapp titt på galleriets nettsider avslører at det først og fremst er veldig dårlig kunst. I 2019 blir vi faktisk ikke lenger lurt til å tro at nakenbilder er kunst bare fordi de er i sort-hvitt.

Men hvilke grep kunne fotografene tatt for å gjøre bildene til Ekte Kunst™? Her er noen forslag.

Virkemiddel: Kvinnene som er avbildet er i alle fasonger! Det første fotoet du ser når du kommer inn er av en tynn kvinne, så et bilde av en kvinne med litt mer «kjøtt på beina»! Og så en hvit kvinne, for en sort en, ei som har amputert benet, så sjølv kranskekaka: to bortopererte bryster tilhørende en stakkar som er genetisk disponert for kreft. **Effekt:** Du blir minnet på at mennesker er forskjellige, men at de fortsatt liker å bli tatt bilde av uten klær. DET er kunst det: at forskjellige mennesker er nakne.

Virkemiddel: Ved siden av en av de nakne damene henger et bilde av en dame i burka. **Effekt:** Skaper kontrast mellom det seksua-

liserte mediebildet i vesten og det undertrykkende samfunnet i strenge muslimske land. Hvor er kvinner EGENTLIG mest frigjort?

Virkemiddel: En av damene har en penis **Effekt:** Ah, hva er egentlig kjønn? Og hva skjer når menn føler en manns blick på seg? Åh, ja. Spennende!

Virkemiddel: En av de nakne damene holder et israelsk flagg, en annen et palestinsk **Effekt:** Nå snakker vi ekte kunst! Blanding av høykultur med maktpolitikk!

Virkemiddel: Damene har Donald Trump-maske på seg. **Effekt:** Samme det, kunst er det i alle fall!

Virkemiddel: En av damene viser seg å være en robot. **Effekt:** Tja, er vel noe om automatisering og roboter og kunstig intelligens eller noe? Tolk det selv! Jeg ser du ser på kunst, du må tolke den sjøl.

Virkemiddel: Nakenbildene består av mange små bilder fra feministiske demonstrasjoner. Bildet av den vakre nakne damen er i svart-hvitt. Men hvis du går nære ser du at bildet egentlig består av 10 000 bittesmå bilder av feministiske demonstrasjoner fra 70-tallet og frem til i dag! **Effekt:** Selv om en kvinne er naken kan hun være 10 000 bilder fra feministiske demonstrasjoner. Det er nemlig helt opp til de 10 000 små bildene hvordan de vil vise seg fram! Å framstå som én naken kvinne i sort-hvitt kan være et sterkt virkemiddel, et politisk budskap eller en estetisk preferanse. Det betyr IKKE at du har rett til å seksualisere de 10 000 bildene av den grunn.

Kjærligheten for kasse-TV-er.

Vi ringte kurator for fotografi og nye medier ved Henie Onstad Kunstsenter, Susanne Østby Sæther, for å finne svaret på spørsmålet alle lurer på: Hva er greia med at alle samtidskunstmuseer sverger til sorte kasse-TV-er?

Tekst: Yngve Sikko.

Bilder: Creedii Zhong, Josh Kahen.

Hei, jeg ringer fra Honning. – Hei!

Du jobber som kurator for fotografi og nye medier ved Henie Onstad og har også skrevet en doktorgradavhandling om The Aesthetics of Sampling: Engaging the Media in Recent Video Art (2009). – Ja.

Det er en ting som alle har lagt merke til når vi har vært på museum, men som ingen egentlig snakker om. – ... ja?

Hvorfor bruker kunstnere så ofte gamle svarte kasse-TV-er når de lager videoinstallasjoner? – I dag er det veldig få kunstnere som faktisk gjør det. Den generasjonen av videokunstnere som er vår tids generasjon bruker i veldig liten grad kasse-TV-er.

Okei. – Så da har du nok sett eldre videokunst. Og den er det mye av på museum!

Ja. – Grunnen til at kasse-TV-er har vært viktig er for det første at på 60-tallet, da videokunsten hadde sin spede begynnelse, så var det den eneste TV- og videoapparatet som fantes. Mange kunstnere jobbet da med selve videosignalet, selve teknologien i seg selv. Så, på 70- og 80-tallet, var det to viktige tendenser. En forholdt seg til TV, til fjernsynet, som en slags motpol. Mange kunstnere jobbet med å utvikle andre former for fortellinger, narrativer, strukturer. Vise materiale som vanligvis kanskje ikke vises på normalt på TV, utforske andre måter å oppleve tid på og så videre, men der TV-en som et massemedium hele tiden var en viktig referanse. En annen viktig tendens på samme tid var menneskekroppen. Mange kunstnere jobbet med ulike utforskninger og dekonstruksjoner av menneskekroppen. Også tildels performative verk, altså opptak av performanser. Det er noe med TV-apparater, de har en tredimensjonalitet, og det forholder seg til menneskekroppen i størrelse og skala. Og hvis du da har et lite talking head, på en monitor, på en pedestall, får du et ansikt i øyehøyde, noe som var et vanlig grep i denne perioden. Så det var tre årsaker til at TV-apparatet har vært viktig i videokunsten. Men i dag er det ikke så viktig lenger.

Hva bruker man i dag da? – Prosjeksjoner i stor grad. Masse prosjeksjoner eller ulike LCD-flatskjermer brukes som regel nå til dags.

En sånn TV som står i stua vekker ikke så sterke assosiasjoner lenger, nå som vi omgir oss med skjermer hele tiden? – Ikke sant. Det er en annen side av saken. Det å ha en lysende skjerm er ikke lenger forbundet primært med TV-apparatet. Den er kun én av x-antall skjermer vi alle har i vårt hjem. Så den er ikke lenger en primær sparringspartner.

Primær sparringspartner? – Man kan si at videokunsten har to sparringspartnere historisk sett. Det er TV som ett massemedium, og så er det filmen. Mot slutten av 90- tidlig 2000-tall at film kom inn som en veldig viktig referansebakgrunn for videokunstnere. Mange kunstnere begynte å jobbe mer spesifikt med et mer filmatisk språk og man begynte å utforske selve prosjeksjonen. Man hadde sett det tidligere også, men ikke i så stor grad.

Hva er grunnen til det? – Paradoksalt nok at det var en generasjon kunstnere som hadde vokst opp med mye film, men da

som video på et fjernsynsapparat. En annen praktisk årsak var at projektorene ble av bedre kvalitet. Videoprojektorene var av en sånn kvalitet at de kunne vise et høykvalitetsbilde.

Man trenger ikke å leie en kinosal lenger. – Nei ikke sant. Man kunne få en litt sånn kino-effekt ved videoprojeksjon. Da fikk man i mye større grad det man kan kalle et grey room, en blanding av den klassiske hvite kuben og kinoens svarte sal. Det ble veldig vanlig på galleri- og museumsfeltet.

Hva blir den mest gjeldende tendensen fremover da? – Jeg vil si at det i mye større grad er computer-skjermen med dens måter å konstruere bilder på, den måte å konstruere narrativer på. Det er primær-skjermreferansen i dag for den yngre generasjonen kunstnere. Og så ser man en klar tendens til at stadig flere utforsker VR, og da er man på en måte ikke kvitt skjermen, men det er tilsynelatende.

Så ringen er sluttet? Eller i alle fall når VR-en blir så bra at man kan simulere følelsen av et virkelig galleri. Kanskje man da plasserer kasse-TV-er inne i VR-fremstillingen? – Det kan du godt si, men samtidig er det mye VR som benytter anledningen til å konstruere en helt annen type rom enn det typiske galleri-rommet.

Og godt er det! – Ja, haha! Men jeg vil ikke egentlig si at ringen er sluttet, for det var ikke helt der vi begynte.

Det var ikke en ring i utgangspunktet! Ellers da, går det bra på Henie Onstad? – Ja! Torsdagen som var hadde vi en stor åpning for en utstilling med norsk dokumentar fotografi. Neste prosjekt er åpningen av et helt nytt utstillingskonsept, en triennale for nytt fotografi og mediekunst, der helt klart disse tendensene vi snakker om nå, fotografi og videokunst som i stor grad reflekterer skjermens betydning for vår hverdag, og også de digitale produksjonsmidlene kunstnere baserer seg på i dag, samt at bilder primært distribueres via nettet. Da blir det stor monstring av en yngre generasjon internasjonale kunstnere og deres verk innenfor fotografi og mediekunst.

Og ingen svarte kasse-TV-er? – Ingen svarte kasse-TV-er, hehe!

Chloe Wises ulike typer begjær

Chloe Wise kjoeddar med typer av begjær og forholdet mellom dem: Seksuelt begjær, forbrukerbegjær og begjær etter mat rik på karbohydrater.

Tekst: Nikolai Torgersen
Bilder: NATT&DAG og Chloe Wise.

Chloe Wise jobber hovedsaklig med skulptur, oljemaling og video, og er en av få ordentlig lolle kunstnere i dag. Blant høydepunktene i hennes imponerende store produksjon er «Bread Bags», en serie med forskjellige typer brød med veskehåndtak og designer-logoer på, og «The Star of Larry David», en davidsstjerne laget av bacon.

Hun maler også flotte selvportretter og tar selfies foran dem, og «spiller» i black metal-bandet Øndskapsstrand sammen med sin norske ekskjæreste, snowboarderen Mikkel Bang. Honning har nå fått kunstneren Nikolai Torgersen til å intervjuje og tegne henne. De ble kjent da de møttes på «Slutsjell» i 2014.

Hei, Chloe! – Hei!!!

Da jeg spurte deg om å gjøre dette intervjuet sa du «yes only if i can answer ALL NORSK fordi jeg elsker norsk lyfe». Hvor mye norsk forstår du? Hva er ditt beste ord? – Veldig liten norsk men norsk er min favoritte. Bogstavlitalt jeg elsker kattunge.

Hvem gjør ikke det. – Kunst og kattunge er lyfe. Og kattmatt og rumpa.

Skaff deg en norsk manager, få ham til å ordne en utstilling for deg, vær her i seks måneder. BOOM. Flytende norsk. – Jeg skal kanskje gjøre noe i Stockholm snart, men ja, jeg burde stille ut noe i Norge. Det hadde vært gøy, jeg liker meg der.

Hvordan har den siste utstillingen din gått? Jeg så at du truet noen folk på Instagram for å få dem til å komme. Var det dårlig med folk? – Haha, nei, det kom faktisk masse folk. Så mange at galleriet vil forlenge utstillingen og vise fram noen av verkene i Toronto også. Utstillingen var i hjembyen min Montreal, så det var kult at alle vennene mine fra da jeg var yngre fikk mulighet til å se det. Lokalet er enormt. 650 kvadratmeter. Så det var plass til masse verk der.

«The Olive Garden of Eden» var en av mine favoritter. – Tusen takk! Den skulpturen er sinnssyk. Det er bare masse marmor med plastikk på toppen. Veldig

detaljert. Det var fantastisk å skissere noe sånt på papir, forestille seg det i marmor, og så se det bli virkeliggjort. Jeg kunne egentlig ikke forestille meg hvordan en nesten to meter lang marmortrapp/bord-ting kom til å se ut i det lokalet. Så jeg var overlykkelig da jeg så det for første gang. Så la de på salaten og sausen (som er laget av plastikk og oljemaling), det var som å lage en veldig grisete salat på et veldig dyrt og fint bord eller badekar.

Jeg er så lite ambisiøs hver gang jeg har lyst til å lage et verk. Det blir fort «ahh, dette kommer til å ta så mye energi. Jeg maler heller bare i stedet» – Ja, jeg er heldig med galleriet, det er den tredje utstillingen min der, så nå lar de meg gjøre sinnssykt ambisiøse greier.

Det er det som er poenget med å holde seg til én ting, er det ikke? At det lønner seg når man til slutt får mulighet til å gjøre kule og dyre greier? – Jo, de kule, dyre greiene er en bonus, men det er også veldig givende å skape et ordentlig bånd og et tillitsgrunnlag. Det er som et forhold.

Det føles virkelig som at de er familien min og jeg stoler på dem! Det kan jeg ikke nødvendigvis si om... folk i livet mitt eller kunstverdenen for eksempel. Haha, Loreta, kuratoren, er fantastisk.

Jeg stoler ikke på noen av de som kjøper verkene mine. – Omg lol det er ille.

Det var en fyr som kjøpte maleriene mine og lagret dem i en kjeller. For å selge videre. – Nei! Stopp! Du må selge til folk du stoler på. Eller få dem til å skrive under på at de ikke skal selge videre med en gang. Selv om du er i Norge, hvor det ikke er like mye hensynsløs konkurranse som i USA. Canada er også ganske chill. USA er helt jævlig.

Hvordan da? – Markedet. Folk kjøper ting og selger det videre for å tjene penger eller for å ødelegge markedet for unge kunstnere. Man må være veldig forsiktig og bare selge til folk man stoler på, så ikke verkene dine blir spredt overalt og prisene blir kunstig høye. De fleste steder er annerledes, men USA er intenst AF.

Er La Croix-drikken en stor greie i NYC? Jeg har ikke prøvd det, men jeg har sett at det er en fyr i High Maintenance som er besatt av det, og det er med i et av maleriene dine. Hva er det? – Hahaha, ja! Jeg drikker det nå, det er kullsyrevann med fantastiske smaker, den som er med i det ene maleriet mitt smaker grapefrukt. Det er ingen kalorier, ingen kunstig smak, nydelig boks.

Boksen er et kunstverk, rent estetisk. – Uten tvil.

Så lenge jeg har jobbet med, sett på, analysert og snakket om kunst, har jeg alltid satt estetikk som den viktigste faktoren i et verk. Uansett verk. Malerier, skulpturer, videoer, performance, alt. Men det fikk meg til å føle meg enkel og overfladisk. Jeg klarte ikke å forsvare eller argumentere for synet mitt, så jeg bestemte meg for å skrive en bok som inneholdt alt jeg regnet som god estetikk. Nå har jeg holdt på med den i to år, men det har hjulpet meg med å rettferdiggjøre tilnærmingen min til kunst. Verkene dine inneholder mye humor, interne vitser, klassisk skjønnhet, osv. Hvordan ser du på det? – Det er interessant, jeg visste ikke at du holdt på med en

bok. Jeg tror at hele konseptet «god estetikk» trengs å forsvares og utdypes. Du kan ikke bare kalle noe «godt» uten å forklare hva du mener eller hvorfor. Du kan si at det er bra for deg, fordi det gir deg positive følelser, eller fordi du synes det er vakkert. Men også det krever å bli sett nærmere på. Hvorfor er det definisjonen på skjønnhet for deg? Eller for samfunnet? Jeg bruker definitivt idéene om «klassisk skjønnhet» eller skjønnhet eller estetikk eller komposisjon, sånn som kunsthistorien og media har blitt enige om å definere dem.

Idéen min er så enkel som mulig. Det er bare, uten nærmere forklaring, «godt». «Dette gleder meg, men jeg hverken kan eller vil forklare det» – Men det handler først og fremst om å utforske hvorfor vi anser disse tingene for å være vakre. Det viktigste i min praksis er måten kvinner blir fremstilt på. Hva er det som gjør at kvinner fremstår vakre, eller attraktive? Jeg mener ikke at du nødvendigvis trenger å forklare det, men jeg tror det er grunn til å undersøke hvorfor. Hvorfor føles noe godt? Ofte er det fordi samfunnet har blitt enige om hva som er akseptabelt eller godt, før du ble født. I tillegg spiller det genetiske inn. Det å forplante seg, reproducere, det å lage barn og å overleve: Noe er bra og noe er dårlig.

Nestlé

Swiss Condensed Milk
Lait-Condensé Nestlé

PREPARED BY
NESTLÉ

“Skjønnhetens estetikk, det feminine og historiske fremstillinger av kvinner, først og fremst. Men også mote og mat.”

Ja, jeg er enig. Og derfor har jeg holdt på i to år uten å komme fram til noe nytt. – Men estetikken kan selvfølgelig forandre seg over tiden.

Og det gjør den jo. Hele tiden. Det er selvfølgelig en kulturell greie. – Ja, jeg er særlig interessert i estetikken som har vært rådende i kunsthistorien, og hvordan patriarkatet har formet den. Hvordan det knyttes til det å faktisk dytte kvinner ned og kontrollere dem. Skjønnhetens estetikk, det feminine og historiske fremstillinger av kvinner, først og fremst. Men også mote og mat.

Fikk du noe problemer da du lagde de Chanel-brødveskene? – Nope. Jeg er beskyttet av parodi-lover. Tror jeg. Hvis jeg kan si at jeg er komiker så er det humor eller satire, og da er det greit. Jeg approprierer en merkevare som har mye mer penger enn meg. Og de har ikke noe imot å bli trukket inn i en kulturell dialog med kunsten.

En gang tegnet jeg en pensjonert britisk fotballspiller som sniffet kokain og han truet med å saksøke meg. – Omg! Haha! Men han var i en verre posisjon enn deg.

Jeg håpet på en rettsak med Chanel som du til slutt vant etter å ha overbevist dem om at du gjorde dem en tjeneste i humor-sammenheng. – Ja. Du kunne ødelagt ryktet hans. Jeg kunne aldri ødelagt Chanel.

Du tenker ikke høyt nok om deg selv. Du kunne lett ødelagt Chanel. – Haha, takk!

Hva er ditt favorittbrød? Jeg liker sånn vanlig som ser ut som en club sandwich. Vet ikke hva det heter. – Hahah! Det kommer an på. Jeg elsker challa. Og bagels fra Montreal. Croissanter når de er ferske. Alle de er ganske fine.

Karbo-jenta :) Hvordan går det med Øndskapsstrand? Er det vanskelig å være født som kanadisk kunstner når hjertet ditt banker for norsk svartmetall? – Det er vanskelig, for å være helt ærlig. Vi får ikke øvd så ofte. Det er fantastisk når det skjer, men begge er alltid på turné! Og det å være kanadier på utsiden, pluss brunette gjør det vanskelig. Jeg vet at jeg er norsk på innsiden. Langt der inne. Jeg gleder meg til neste konsert.

Første eller neste? Eller begge deler? – Vi har spilt konsert... bare privat.

Mikkel ser ut som Heath Ledger i det klippet på stranden. Haha, med det krøllete håret og sminken. – Hahahahahaha. Han er sååå bra i videoene mine. Det er helt sykt. Vi planla det ikke en gang. Jeg bare, surprise, dette gjør vi, og han samarbeidet så bra. Prøv å se for deg å reagere sånn oja, ok Chloe, høres bra ut det». Han trodde vi bare skulle til Florida og chille. Surprise, ta på deg denne sminka. Jeg satte så pris på det, lol.

Og du fikk den hyggeligste fyren med verdens beste smil til å gjøre det. – Han er faktisk den beste.

Sist jeg traff ham klemte han meg i tre minutter før han ett minutt senere hadde glemt at jeg var på samme bar. – Hahahahahaha. Han elsker øl. Elsker å feste. Stor Feste engel.

Du kjenner den norske musikkscenen: Uten å fornærme noen eller høres ut som et bittert mannebarn som ikke har fått til noe av det han ville selv om han er veldig dyktig og har en sarkastisk tilnærming til alt, så ville det ta deg et sted mellom 15 minutter og to timer før Øndskapsstrand ble A-listet på norsk radio hvis du prøvde. – Hahahahaha omg! Prøver du... Vil du... Vil du bli med i bandet mitt Ondskapsstrand?

Omg. Dette intervjuet gikk jo ganske bra for min del. – HAHAHAAAA, var det det som var poenget?!

Vi har egentlig snakket om meg hele tiden, ja. – Nå må jeg snakke med mister Bang. Det er mulig du må sitte og se på noen øvinger som ikke er så gøy å se på. Eller kanskje de er det. Uvanlige, i hvert fall.

Jeg har hørt om noen ritualer ja. Pre-spa, det er et av dem. Jeg hadde ikke hatet det, for å være ærlig. Bare chille i et håndkle. Kanskje en kokosnøttdrink. Gjøre seg klar for spa. Høres ut som min type band. – Hahaha-hahaha. Bloopersene er så morsomme. Alt er improvisert. Jeg klarer det ikke. «Cold pool maybe if ur crazy».

Da vi snakket sammen tidligere fortalte jeg deg om nordmenn som bruker Make America Great Again-capsler sarkastisk og du svarte «Wow, det er ikke noe man gjør sarkastisk – seriøst wow». Basert på dette, instagram-postene dine og alt rundt dette presidentvalget – jeg får følelsen av at du ikke er så fan av Donald. – Haha nei. Det er jeg ikke. Han er... ille. Det er ille. Det er veldig ille.

Hva er du mest bekymret for? Hvor ille er det? – Det er forferdelig. Jeg måtte bytte til dataen for å svare på det. Ok. Det første jeg er bekymret for er at temperamentet hans er forferdelig, og at han veldig lett kan føre oss inn i en atomkrig. Ellers er det jo å trekke støtte til Planned Parenthood [ideell organisasjon som tilbyr abort] og idéen om at abort bør være ulovlig (!?!?!?), idéen om grenser, å deportere innvandrere og splitte familier, å ødelegge all fremgangen for likestilling mellom kjønnene. Og at fordommer plutselig er greit igjen. Det er liksom greit å snakke om kvinner eller LHBT-personer eller innvandrere eller andre marginaliserte grupper på denne måten nå. Det er rett og slett veldig dårlig for landet. Og det er skremmende at vi går mot en normalisering av fascisme. Vi er liksom USA. Vi er ikke et lite land, vi er alle innvandrere. Dette kan ikke skje.

Redaktøren min ble forelsket i den gamle instabioen din «nice jewish girl» og hermet. Han er faktisk en

«snill jødisk gutt», da. – Hahahahaha, snill jødisk gutt.

Visste du at jeg faktisk prøvde å formelt bytte etternavn til «Horowitz» for et par år siden? Jeg fikk ikke lov fordi jeg ikke var jødisk. Jeg har alltid villet være jødisk. Selvfølgelig av feil grunner (mange store jødiske skuespillere og forfattere, folk liker det som regel ikke når jeg sier at jeg elsker jøder osv.) – Du er den andre personen fra Skandinavia jeg har snakket med det siste døgnet som har sagt at du elsker jødisk kultur. Og jeg, som er jøde, elsker skandinavisk kultur. Kanskje er vi alle egentlig super-kompatible.

Topp tre ting med det å være jødisk? – Hahaha. Mat, snacks og... fedre.

Jeg ville tatt med naturlig anlegg for humor. – Det er en del av «fedre».

I norske medier blir hver eneste utlending som vet NOE om Norge – har en tipp-tipp-grandonkeltante de aldri har møtt eller hva som helst, eller enda bedre, besøkte Norge én gang – kalt en «norgesvenn» og får spørsmål som «Hva synes du om brunost?», «Når kommer du tilbake?» og «Når vil vi bli straffet for syndene våre?» Så... blir vi det? – Om jeg er en «norgesvenn»? Norwegian friend??

Du er ryggraden i norsk kultur på to uker hvis du vil, jeg lover deg. – Jeg kommer tilbake snart, jeg vil til Hemsedal. Jeg elsker brunost så mye! Jeg elsker knekkebrød. Og norsk rumpa.

Tusenfryd på Henie Onstad?

Carsten Höller-utstillingen gir publikum mulighet til å skli gjennom senteret fra sklier montert på utsiden, fly på taket, flyte i tanker og gå i mørklagte, trange korridorer. Er det dét som er kunst nå?

Tekst: Emil Finnerud.
Bilder: Toby Melville, Delvendal Martin Architects.

Det har pågått en stund nå. En sakte, men sikker dreining bort fra ubehaget, mot det behagelige. Tendensen gjennomsyrr kunstfeltet internasjonalt. I Norge er det mest synlig på de større institusjonene, som Astrup Fearnley, Henie Onstad og Museet for samtidskunst. Antagelig er det mer i vente med det kommende Munchmuseet i Bjørvika og det nye Nasjonalmuseet på Vestbanen. Harmløs, turist- og familievennlig samtidskunst for massene. Kunst redusert og pyntelig servert som visuelt krydder i hverdagen til småborgerne. Fortært i dag, glemt i morgen. De nye museene er blitt det den anerkjente britiske kunstteoretikeren Claire Bishop kaller «et populistisk tempel av fritid og underholdning». De er med få unntak blottet for kompleks menneskelig ubehag og radikalitet.

*Død selger ikke.
Sex er dårlig smak.
Forfall ekkelt.
Opprør rart.
Radikalisme farlig.
Vold uforståelig.*

Det meste av interessant skurr vi menneske-
dyr både liker å undertrykke og å påføre
oss selv og andre, synes fraværende.
Ambivalens eller eksperimentering rundt
potensielt touchy og usikre temaer er strengt
forbuden. Skulle grumset likevel flyte opp til
overflaten kan du være sikker på å finne det
innpakket i en overtydelig forklaring, nesten
en unnskyldning for at museet og kunstneren
mener det godt og at alle hensyn er tatt.
Det hele er forutsigbart og koreografert
innenfor institusjonen og den pågående
diskursens trygge rammer. Få andre grupper
i samfunnet liker nemlig å smykke og hovre
sin fortreffelige og overlegne moral i offent-
ligheten som kunstnere.

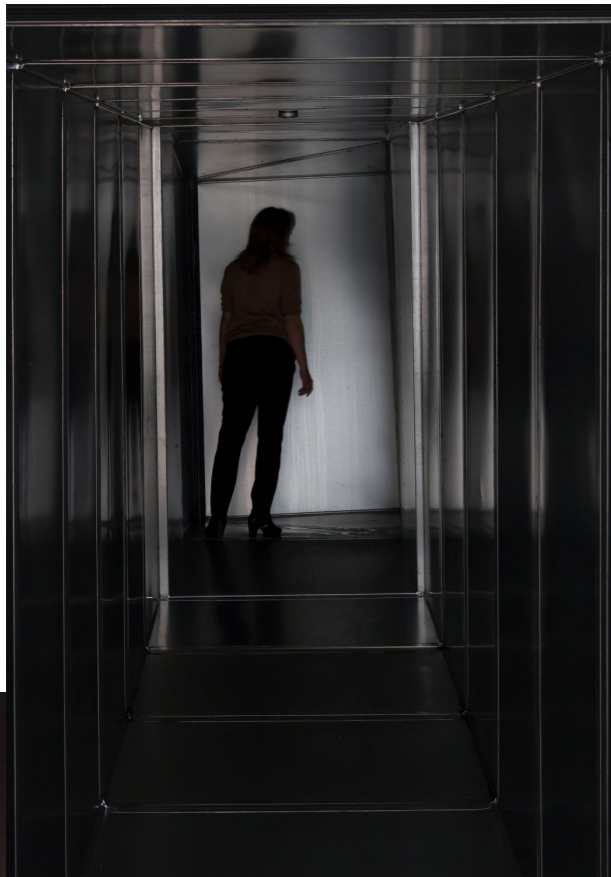
Men samma det. Genuint kunstinteresserte
har sluttet å bry seg om disse institusjonenes
relevans uansett. Spør du meg tror jeg også
bermens nyetablerte interesse for «opple-
velsesrik» og deltagende samtidskunst vil gi
seg på et tidspunkt. Da er utfallet for denne
tendensen enkel: død eller total reformasjon.

Nok om dette. Det egentlige utgangspunktet
for tiraden er intervjuet med Carsten Höller
som følger under. En person og et kunst-
nerskap jeg har likt og fulgt med på siden
dagene som ungfole på kunsthøgskolen. Höller er
absolutt ingen hvem som helst. Den tidligere
vitenskapspersonen byttet i voksen alder på
80-tallet beite til samtidskunst. Siden den
gang har han rukket å bli en av feltets største
stjerner gjennom en serie underfundige og
gjennomarbeidede installasjoner og verker,
som tematisk befatter seg med alt fra kjøretøy,
narkotika, dyr, lys og spill til leker, sklier og
optikk, for å nevne noe.

Henie Onstad har fylt Höllers pipe og lagt
store summer på bordet for å få kunstsen-
teret kraftig omgjort i utstillingsperioden.
Publikum vil blant annet oppleve å kunne
skli gjennom senteret fra sklier montert
på utsiden. Det vil også være mulig å fly
på taket, flyte i tanker og gå i mørklagte,
trange korridorer.

Hovedproblemet mitt, utover tiraden over,
er at Höller og blockbuster-utstillinger
som dette tiltrekker seg crazy mengder
mennesker, og med det en uutholdelig
atmosfære. Hele familier, bråkete barn og
turister. Kødannelse, høy selfiefrekvens,
vakter som snakker i sprakete walkie-talkies
og instruktører som berører og kontrollerer
kroppen din i et desperat og dølt forsøk på å
gjøre kunstinstallasjonene og miljøet rundt
dem sømløst trygt. Det er umulig å oppleve
verkene for seg.

Denne avgrensede, men likevel presserende problemstillingen er i bunn og grunn essensen av intervjuet med Carsten Höller. Kunstsenteret sto klar med stoppeklokka, så det var ingen grunn til å sløse bort mine avmålte 30 minutter og «eksklusive» tilgang til kunstneren på kaffeslabberas.

For å være ærlig: Det første som slår meg med utstillingen din er et behov for å komme meg til helvete ut derfra kjappest mulig. Jeg finner ikke noe sublimt med verkene fordi det er umulig å tenke overhodet i det intenst jævlige og kaotiske menneskelige spektaklet. Hvordan håndterer du utfordringene som kommer med å både skape og være en blockbuster-kunstner? – Du har fullstendig rett, og jeg skjønner utmerket hva du sier. Jeg er veldig glad for at du stiller meg dette spørsmålet. Disse tingene er noe jeg har balet med over lengre tid. Jeg har i årevis lurt på hvordan man kan løse dette. Jeg liker det heller ikke, jeg hater det. Som et eksempel var jeg akkurat i Firenze. En vakker by, men den er utålelig å være i, en katastrofe på grunn av alle turistene. Det er ok om natta for da kan du vandre gatene i fred, men, på dagtid... jeg føler meg kvalt.

Det å oppsøke utstillingen på en rolig onsdag formiddag vil selvfølgelig også være det opplagte svaret på spørsmål mitt, men det var ikke helt der jeg ville... – Ok, det er to måter å løse dette på. Den ene måten er at du kan ha utstillingen for deg selv, og bare deg selv. Eller på natta med én person til. Du kan leie en seng og ha hele stedet for deg selv.

Men det koster store summer? Sist jeg sjekket over 4000 kroner? – Oh, ja, det var egentlig bra du tok opp dette fordi det er noe vi må løse. Vi bør prøve å ha forskjellige priser. Jeg hadde også et forslag om å ha et tombola hvor noen får opplevelsen gratis. Kanskje ha studentpriser og rimelige inngang på mandager? Den andre måten jeg er interessert i å se dette på er som en slags kollektiv greie. Noe man kan oppleve i en fornøylespark. At man ser på det i termer som om alle menneskene er en del av arbeidet. Da blir det med ett mer interessant. Hvis man bruker maleriet som et eksempel blir det som et komplekst verk av Brueghel. Man må innta en viss holdning i møte med denne typen kunst. Min utstilling er ikke som å oppleve et maleri av Mark Rothko (sentimental amerikansk etterkrigsminimalist og drukkenbolt, journ. ann). For meg var det en øyeåpner å se en utstilling med han på Tate Modern i London. Verkene hans trenger kontemplasjon og stillhet. Hos Tate var det nøyaktig som du beskriver det: et mareritt. Stappfullt, folk går rundt med audio-guiden på øret, sitter ved bildene hans, bråkete barn og så videre.

Så etter hva jeg skjønner er du interessert i spektaklet i seg selv? Blir ikke de fysiske arbeidene dine da per se sekundære? – Nettopp, ja! Det blir sekundært. Jeg er interessert i det menneskelige spektaklet.

Hvilken posisjon inntar du der? Hvilken raffinert smak og glede finner du i det? – Dette er noe jeg har lyst til å finne ut av. Haha, det er derfor jeg gjennomfører disse utstillingene. Jeg mener, jeg vet heller ikke.

Men det har utviklet seg? Du lagde ikke utstillinger og arbeider som dette på 90-tallet. Det er noe som gradvis har kommet i takt med at du har blitt mer kjent og fått et større, mer generelt publikum. – Absolutt. Men det er noe jeg ønsker å hankses med. Jeg snakket om fornøylesparker... jeg ønsker å gjøre disse tingene, jeg synes det er veldig interessant. Men det trenger ikke å handle om store folkemengder. Hos Henie Onstad håper og tror jeg det ikke blir så stor pågang.

Misforstå meg rett, jeg nyter og har en smak for human carnage. – Haha...

Kanskje til og med en cruel taste... – Haha, du er en nordmann. Det er helt greit for meg. Har du sett mine tidligere arbeider? De med barna?

Jaja, installasjonen med giftige barneleker? – Ja.

Morsom den. Men når jeg ser de normale gærningene komme ut av skliene dine med et corny, infantilt drag over ansiktene sine slår det meg at dette er weirdness for normal people. Jeg får ikke et kick ut av installasjonen dine som de gjør? – Hm... men de ER normal people. Og du kan si at jeg bruker dem for mennesker som DEG.

Oook! Nå er vi på vei et sted! – Haha! Ok, ok, det jeg sier er at for folk som deg kan jeg bruke dem. Men for dem, hvis det eksisterer noe sånt som dem, de bruker seg selv. De normale... jeg møtte en gang en av dem, en kvinne. Hun var veldig borgerlig og jeg sa: Hvorfor er du så borgerlig og kjedelig, hvorfor eksperimenterer du ikke mer med livet ditt? Hvorpå hun repliserte «jeg jobber så hardt for å i det hele tatt deale med livet, så jeg trenger denne konstruksjonen rundt meg eller så bryter helvete løs. Jeg trenger å være borgerlig». Det får meg noen ganger til å tenke at disse menneskene er de virkelig menneskene fordi de ikke har friheten til å utnytte og utforske.

Gresk kunstner med EU-kritisk seddelbombing

Stefanos illustrerer sedlene med blant annet grekere som henger seg før han setter dem tilbake i sirkulasjon.

Tekst: Redaksjonen.
Bilder: Stefanos.

Den greske kunstneren Stefanos har i sitt prosjekt Euro Banknotes Bombing gjort endringer på eurosedler av forskjellig valør i et forsøk på å vise hvordan den finansielle krisen i Hellas påvirker landets innbyggere, og hvem som har skylden. Stefanos skal det siste året ha tegnet på sedlene, scannet de for dokumentasjon, og så brukt de modifiserte originalene som ordinære sedler.

– Gjennom å hacke sedlene benytter jeg et europeisk dokument som er i grenseoverskridende sirkulasjon, inkludert Hellas. På den måten kan jeg bombe offentlig eiendom fra mitt eget, trygge hjem, uttaler Stefanos til nettstedet Designboom.

HONNING har tidligere begitt seg ut på seddelbombing, om enn i noe annerledes

manér: Som svar på en konkurranse fra Norges Bank for å finne design på norske sedler, brukte vi Photoshop for å bombe inn folk som Fotballfrue, Hoksrud og John Arne Riise. Et talende bilde på forskjellen mellom Hellas og Norge? Sikkert ikke, men er nok noe der. På de neste sidene er noen av Stefanos samfunnskritiske sosiale medier-sedler.

Kunstnerduoen Aurora Sander

Med portrett av en fiktiv Airbnb-vaskehjelp og mekaniske kelnerkrabber, retter den norske kunstnerduoen Aurora Sander et satirisk skråblikk på kunstens og samtidens skuespillersamfunn.

Tekst: Emil Finnerud.
Bilder: Anne Vesås, Sandy Brown, Aurora Sander.

– Kunsten vår gjenspeiler observasjoner vi gjør. Ideen er å gjengi omverden rundt oss med humoristisk brodd. Vi kan sitte å diskutere karakterer, for eksempel de jentene som sitter der borte, sier Aurora Sander og peker i retning av en doll jentegjeng i hjørnet av baren vi befinner oss på.

– Når vi lager et prosjekt møtes vi ikke på atelieret, men heller på t-banen, bar eller spaserturer.

Det tok ikke lang tid på Kunsthøyskolen i Malmø, før Elinor Aurora Aasgaard og Bror Sander Berg Størseth oppdaget at de utfylte hverandre kunstnerisk. De ble til duoen Aurora Sander, og selv da de etter endt utdanning flyttet til hver sin kant, fortsatte de samarbeidet ved hjelp av Skype.

Men i lengden skulle altså denne måten å kommunisere på vise seg lite tilfredsstillende. Da en av dem fikk et betalt kunstneropphold i Berlin av OCA, valgte derfor den andre å flytte etter. Siden har de blitt værende, og nå er de også for alvor på vei ut i kunstverdenen. Nylig figurerte duoen på det amerikanske kunstmarked-nettstedet Artnets liste over de 50 mest interessante kunstnerne i Europa i dag.

Duoens kunst består i hovedsak av skulpturer, gjerne med humoristiske undertoner. Skulpturene inngår i store romlige og sceniske produksjoner, nesten som i en teateroppsetning. Forskjellen er at levende skuespillere er erstattet med eksempelvis påfuglvertinner og serverende krabber og pelikaner. Denne lettere absurde sammenstillingen av skulpturer og deres «dialog» seg i mellom, er ment å imitere og reflektere over det tidvis svært kunstige sosiale spillet man finner i dagens kunstverden og samfunnet for øvrig.

– Denne sosiale dynamikken mellom folk er viktig i kunstverdenen. Vi er en del av det, samtidig som vi observerer den og kommenterer det.

“Om det ikke er personlig, ville det heller ikke vært noe poeng å jobbe med kunst.”

Speiler den holdningen seg for eksempel i den drinks serverende krabbeskulpturen? – Det arbeidet er en del av et fiktivt middagsselskap vi har iscenesatt. Selskapet utspiller seg kanskje hos en kunstsamler eller på en etterfest? Verket spiller litt på hva som skjer på denne typen steder. Hva slags folk som er der og hvilke absurde situasjoner som oppstår. Man kan gå på en etterfest å føle seg alienated, men på samme tid en del av det. Litt nervøs, men likevel trygg.

Arbeidene deres kan virke teatraliske. Har dere noe forhold til den verdenen? – Vi gjorde akkurat en scenografi her i Berlin, faktisk! Det var vårt første møte med scenografien.

Elinor Aurora skyter inn at interessen for film alltid har vært større for hennes del. Spesielt nittitallets erotiske thrillere, som Basic Instinct med Sharon Stone. – For meg er filmer som dette mer interessante enn mye i kunsthistorien, sier hun.

La oss snakke litt om humor. Når jeg ser på flere av skulpturene deres, for eksempel den serverende krabba, aner jeg et hint av stoner-humor? – Haha!

Smart stoner-humor, vel og merke... – Joa, i så fall tror vi kanskje at humor, eller stoner-humor, ikke opererer med samme sensur. Det kan også ha noe med samarbeidet vårt å gjøre, at liksom stoner-humor, hvis det skulle dukke opp, ikke er noe farlig. Det handler om å ha det gøy i en prosess og med

arbeidet man gjør, og formidle det videre. Når vi kommer på en idé til et prosjekt så spør vi oss alltid om det kommer til å være gøy å jobbe med. Er det ikke det, gidder vi heller ikke å fortsette. Det er veldig viktig for oss.

Humor i kunst kan fort også bli oppfattet som useriøst. Hvor og når tipper humoren over til å bli mindre interessant? – Tror humor feiler når du ikke tror på den selv. Hvis du er «seriøs» i humoren du viser frem, tror vi den ikke faller igjennom.

Så litt av det som redder dere er kanskje at det ligger en kritisk og innbakt samfunnsattire der å lurere? En slags smartness? – Litt av det kanskje, men vi blir også reddet av håndverket som ligger i arbeidet vårt, noe som er gjennomført.

For selv om folk ikke tar de sosiale referansene i kunstene deres, står det seg fortsatt godt som skulpturer? – Ja. Det er veldig viktig for oss at estetikk er en stor del av arbeidet vi lager. Når man går og ser en utstilling er førsteinntrykket til syvende og sist en estetisk observasjon, spesielt med skulptur. Om det ikke er personlig, ville det heller ikke vært noe poeng å jobbe med kunst.

Hvis dere er interessert i denne umiddelbare effekten på publikum, er dere kanskje også interessert i at kunstene deres innehar en viss underholdningsverdi? – Absolutt! Vi mener

at vi driver med underholdning satt på spissen. Det tror jeg veldig mange kunstnere glemmer litt, ved å være for «smarte». «Smart» er selvfølgelig en god ting, men det kan fort bidra til å låse utfoldelsen av en idé. Generelt er det viktig å ta seg selv mer uhøytidelig i blant.

Mye av kunstene deres kommer med stikk til kunstverdenen, men hvor delaktig og stor del av den er dere selv? «Spiller dere spillet», for å bruke en Paradise Hotel-referanse? – Haha! Egentlig bruker vi ikke så mye tid på det. Det at vi kom på den listen til Artnet er bare tommelen opp og helt fantastisk. Men det er på samme tid stemmen til en håndfull personer og trenger ikke å bety noe. Men det ga oss noe i form av boost, at noen der ute liker det vi driver med, men vi henger oss ikke opp i det.

Skulptur kan synes å være i vinden for tiden. Nye materialer og tendenser dukker stadig opp. Er det noe som inspirerer dere mer enn noe annet? – Absolutt, men det viktigste for oss er at vi finner løsninger og materialer som fungerer for vårt formål. Vi bruker ikke et materiale fordi det er kult og i vinden. Det må fungere visuelt og teoretisk for vår kunst. Det kan være alt fra et viskelær til kontaktpapir, til skobørsten til far.

Men føler dere at dere er en del av en større skulptur-tendens i tiden? – Ikke i det hele tatt. Vår interesse går mer i retning av rom og ikke skulptur per se.

Hva med det miljøet her i Berlin, rundt folk som Simon Denny, Timur Si Qin og norske Yngve Holen? Er det en type skulpturell tendens og estetikk dere føler slektskap til? – Det vi føler med den estetikken er at den er mye hardere, digital, maskulin og kontrollert enn vår egen. Vi åpner mer opp for å feile, så i den sammenheng føler vi heller at vårt kunstnerskap går mer parallelt med post-internett-estetikken deres, som er stor i Berlin nå. Men det er klart, vi ser jo på den type kunst. Da vi var yngre digga vi kunstnere som Aids 3D, men det er ikke så interessant for oss i dag. Vi prøver heller å skape vår egen verden enn å adoptere noe utenfra. Om det ikke er personlig, ville det heller ikke vært noe poeng å jobbe med kunst.

Finnes det en teoretisk tilnærming i kunsten deres? – Vi har en teoretisk tilnærming, men den er basert mer på film og det offentlige rom og hverdagsliv. Men det er klart, vi har lest vårt, samtidig blir det problematisk for oss å lese en tekst og ta utgangspunkt i den. Det føles ikke helt ekte, det kommer ikke fra oss på samme måte.

Hva med politikk? – Vi har snakket litt om det den siste tiden og vi tror det ligger en del politikk der, men liksom ikke i form av kriser og store pompose spørsmål. Tror heller kunsten speiler hverdagen vår og der møter man så klart mye politikk. Men vi er kanskje mer ute etter den skjulte politikken enn å stå og brenne BH-en.

Fikk dere noen direkte henvendelser etter publiseringen av den listen på Artnet? – Vi fikk et par middagsinvitasjoner, samt litt interesse fra noe greier i Amsterdam og Frankfurt. Det skaffet oss også mange nye følgere på Instagram, haha! Men foreløpig er mye av dette fortsatt mest snakk. Vi får se hva det ender i.

Har dere fått interesse fra samlere eller innkjøpere i Norge? – Nei, faktisk ikke. Vi er nok også de eneste på den listen som ikke har noe galleri, haha!

Men er det noe dere har lyst til, å være i stallet til et galleri? Litt forutsigbarhet og stabilitet? – Nja, det kommer litt an på galleriet. Det høres jo fristende ut, men det kan også være med på å låse deg. Vi er nok pirkete på hvem som kan være interessante å jobbe med, det må passe oss og hva vi jobber med. Så lenge vi ikke mister lekenheten vår, er vi med. Det står og faller på det.

uforbedret.

Takk til

NATT&DAG, Raquel Moss og ArtNews, Marthe Thu, peresproject.com, OsloOpen, Mattias Härenstam, Are Mokkelbost, Istvan Virag/Susann Jamtøy, og Kunstprisen. no, Toby Melville, Delvendal Martin Architects, Creedii Zhong, Josh Kahen, Stefanos, Anne Vesaas, Sandy Brown, Aurora Sander, Chloe Wise, Nikolai Torgersen, Emil Finnerud, Yngve Sikko, Marco Reinartsen, Truls Kvale og Giulia Galdi. Annonser: Doku av Catarina Kapstad og duplikat av Emeco annonse laget av Giulia Galdi.

THE NAVY CHAIR

Håndlaget i Amerika fra resirkulert aluminium siden 1944. Testet for å vare i 150 år.

emeco.net

**Skjønnhet - Rart - Glede - Gudedrikk
Beroligende - Juvel - Mesterverk**

NOK 160,- SEK 168,- DKK 118,-

